

LIETUVOS RESPUBLIKOS
EUROPOS DARBO TARYBŲ

ĮSTATYMAS

2004 m. vasario 19 d. Nr. IX-2031
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio Įstatymo tikslas yra užtikrinti Europos Bendrijos įmonės ir Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų, jei darbuotojai nėra laivo, kuriam taikytinas Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymas, įgulos nariai, teisę būti išklaustytiems, taip pat teisę į informavimą ir konsultavimą.

2. Įstatymo nuostatos suderintos su šio Įstatymo priede pateiktais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis Įstatymas taikomas, jei Europos Bendrijos įmonės, taip pat Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra Lietuvos Respublikoje.

2. Šis Įstatymas taip pat taikomas, jei Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė nėra valstybėje narėje, o Lietuvos Respublikoje veikia Europos Bendrijos įmonės padalinys ar yra registruota Europos Bendrijos įmonių grupės įmonė, kurie yra paskirti atitinkamai Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės atstovu šio Įstatymo tikslui pasiekti. Kai toks atstovas nė vienoje valstybėje narėje nėra paskirtas, šis Įstatymas taikomas tuo atveju, jei Lietuvos Respublikoje veikiančio Europos Bendrijos įmonės padalinio arba buveinę Lietuvos Respublikoje turinčios Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojų skaičius, apskaičiuotas šio Įstatymo nustatyta tvarka, yra didžiausias, palyginti su darbuotojų skaičiumi kituose Europos Bendrijos įmonės padaliniuose ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėse, kurie ar kurios yra kitose valstybėse narėse.

3. Šis Įstatymas taip pat taikomas nustatant:

1) ar įmonė, kuriai taikytina Lietuvos Respublikos teisė, yra Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančioji įmonė;

2) Europos Bendrijos įmonės bei Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų Lietuvos Respublikoje skaičių;

3) informacijos apie Europos Bendrijos įmonės bei Europos Bendrijos įmonių grupės struktūrą ir darbuotojus pateikimo darbuotojų atstovams tvarką ir sąlygas;

4) Lietuvos Respublikoje veikiančių Europos Bendrijos įmonės padalinių, taip pat Lietuvos Respublikoje buveinę turinčių Europos Bendrijos įmonės grupės įmonių darbuotojų atstovų skyrimo (rinkimo) į specialiuosius derybų komitetus ir Europos darbo tarybas ar jiems prilyginamus, bet kitaip vadinamus darbuotojų atstovaujamuosius organus, kai šie yra sudaromi pagal kitų valstybių narių teisę, sąlygas;

5) Europos darbo tarybos ar specialiojo derybų komiteto narių garantijas ir teisių apsaugą, jei šie nariai darbo santykiais yra susiję su Lietuvos Respublikoje veikiančiu Europos Bendrijos įmonės padaliniu ar su Lietuvos Respublikoje buveinę turinčia Europos Bendrijos įmonių grupės įmone;

6) specialiojo derybų komiteto ir Europos darbo tarybos narių teisę į kelionės, sveikatos ir gyvybės draudimo, nakvynės ir pragyvenimo išlaidų atlyginimą, kai šie nariai susiję darbo santykiais su Lietuvos Respublikoje veikiančiu Europos Bendrijos įmonės padaliniu ar su Lietuvos Respublikoje buveinę turinčia Europos Bendrijos įmonių grupės įmone.

3 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Centrinė vadovybė** – Europos Bendrijos įmonės arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės valdymo organas. Jei Europos Bendrijos įmonės arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra ne valstybėje narėje, centrine vadovybe laikomas jos atstovu paskirto Europos Bendrijos įmonės padalinio vadovas arba atstovu paskirtos Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės valdymo organas, o kai toks atstovas nė vienoje valstybėje narėje nepaskirtas – valstybėje narėje veikiančio įmonės padalinio, turinčio daugiausia darbuotojų, vadovas arba valstybėje narėje buveinę turinčios Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, turinčios daugiausia darbuotojų, valdymo organas.

2. **Darbuotojų atstovai** – Europos Bendrijos įmonės ar jos padalinių, taip pat Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių ar jų padalinių darbuotojų atstovai; Lietuvos

Respublikoje buveinę turinčios Europos Bendrijos įmonės ar jos padalinio, veikiančio Lietuvos Respublikoje, taip pat Lietuvos Respublikoje buveinę turinčios Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojų atstovai – kaip reglamentuota Lietuvos Respublikos darbo kodekso 19 straipsnyje; kitoje valstybėje buveinę turinčių Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, taip pat kitoje valstybėje veikiančių šių įmonių padalinių darbuotojų atstovai – kaip jie apibūdinti pagal tų valstybių teisės aktus ir (ar) nusistovėjusią tvarką. Darbuotojų atstovais laikomi ir Europos darbo taryba, Europos darbo tarybos komitetas, specialusis derybų komitetas, taip pat kiti darbuotojams atstovaujantys asmenys, jei nesudaroma Europos darbo taryba, bet sukuriama kitokia darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarka.

3. **Įmonė** – turintis teisę vykdyti ūkinę komercinę veiklą juridinis asmuo.

4. **Įmonės padalinio vadovas** – pagal steigimo dokumentus turintis teisę padalinio vardu veikti asmuo.

5. **Įmonės valdymo organas** – pagal įstatymus ar steigimo dokumentus įmonės vardu turintis teisę veikti asmuo arba asmenys.

6. **Įmonių grupė** – grupė, kurią sudaro kontroliuojančioji įmonė ir kontroliuojamosios įmonės, kaip nustatyta šiame Įstatyme.

7. **Informavimas** – informacijos (duomenų) perdavimas Europos darbo tarybai, Europos darbo tarybos komitetui ir (ar) kitiems darbuotojų atstovams, siekiant supažindinti juos su reikalo esme.

8. **Kito lygmens vadovybė** – Europos Bendrijos įmonės padalinio vadovas arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojamosios įmonės valdymo organas.

9. **Konsultavimas** – pasikeitimas nuomonėmis ir dialogo tarp Europos darbo tarybos, Europos darbo tarybos komiteto ir (ar) kitų darbuotojų atstovų ir centrinės vadovybės ar kito lygmens vadovybės užmezgimas bei plėtojimas.

10. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė, taip pat Europos ekonominei erdvei priklausanti valstybė.

4 straipsnis. Kontroliuojančioji ir kontroliuojamoji įmonė

1. Įmonė laikoma kontroliuojančiaja, jeigu ji gali daryti lemiamą įtaką kitos įmonės, kuri yra jos kontroliuojama, veiklai.

2. Lemiamą įtaką – padėtis, kai kontroliuojančioji įmonė įgyvendina ar gali įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamosios įmonės veiklos, valdymo organų sudėties ar priimamų sprendimų.

3. Kol neįrodoma kitaip, laikoma, kad įmonė daro lemiamą įtaką kitai įmonei, jeigu ji tiesiogiai ar netiesiogiai:

- 1) turi daugumą pasirašyto kitos įmonės kapitalo arba
- 2) turi balsų daugumą, susijusią su turima kitos įmonės kapitalo dalimi, arba
- 3) gali skirti daugiau negu pusę kitos įmonės valdymo arba priežiūros organo narių.

4. Laikoma, kad įmonė daro lemiamą įtaką kitai įmonei tiesiogiai, jeigu ji yra kitos įmonės dalyvė ir atitinka bent vieną šio straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų. Laikoma, kad įmonė daro lemiamą įtaką kitai įmonei netiesiogiai, jeigu šios įmonės kontroliuojama kita įmonė arba bet kurie kiti asmenys, veikiantys nors ir savo vardu, bet įmonės arba šios įmonės kontroliuojamos kitos įmonės naudai, gali įgyvendinti šio straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas teises.

5. Jei dvi ar daugiau įmonių grupės įmonių atitinka bent vieną šio straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, kontroliuojančiąja laikoma įmonė, kuri atitinka 3 dalies 3 punkto nuostatą, jeigu neįrodoma kitaip.

6. Lemiamą įtaką nelaikytinas teisės priimti sprendimus skirti likviduojamos įmonės likvidatorių ar bankrutuojančios įmonės administratorių įgyvendinimas.

7. Įmonės, kurioms neturi būti taikomos Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nuostatos dėl koncentracijos, nelaikytinos kontroliuojančiosiomis.

8. Nustatant, ar įmonė, kurios buveinė nėra Lietuvos Respublikoje, yra kontroliuojančioji, taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teisė taikytina šiai įmonei. Jeigu įmonei taikytina ne valstybės narės teisė, nustatant, ar ši įmonė yra kontroliuojančioji, taikoma valstybės narės, kurios teritorijoje yra jos paskirtas atstovas, teisė, o kai toks atstovas nėra vienoje valstybėje narėje nepaskirtas – tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra daugiausia darbuotojų turinčios įmonių grupės įmonės centrinė vadovybė, teisė.

5 straipsnis. Europos Bendrijos įmonė

Europos Bendrijos įmone yra laikoma įmonė, kurios bendras darbuotojų valstybėse narėse skaičius yra ne mažesnis kaip 1000 ir kurios darbuotojų skaičius kiekvienoje iš bent dviejų valstybių narių yra ne mažesnis kaip 150.

6 straipsnis. Europos Bendrijos įmonių grupė

Europos Bendrijos įmonių grupė – tai įmonių grupė, atitinkanti šiuos reikalavimus:

- 1) įmonių grupės įmonių bendras darbuotojų valstybėse narėse skaičius yra ne mažesnis kaip 1000;
- 2) grupę sudaro bent dvi įmonės skirtingose valstybėse narėse;
- 3) bent viena grupės įmonė turi bet kurioje valstybėje narėje ne mažiau kaip 150 darbuotojų ir kita grupės įmonė kitoje valstybėje narėje turi ne mažiau kaip 150 darbuotojų.

7 straipsnis. Darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo tvarka

1. Europos Bendrijos įmonės darbuotojų Lietuvos Respublikoje skaičius apskaičiuojamas sudedant visų darbo santykiais su ta įmone ir visais Lietuvos Respublikoje veikiančiais tos įmonės padaliniais susijusių asmenų skaičių. Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų Lietuvos Respublikoje skaičius apskaičiuojamas sudedant visų darbo santykiais su Europos Bendrijos įmonių grupės įmone, kurios buveinė yra Lietuvos Respublikoje, ir su Lietuvos Respublikoje veikiančiais jos ir kitų grupės įmonių padaliniais susijusių asmenų skaičių.

2. Jei Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra ne Lietuvos Respublikoje, Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų skaičius Lietuvos Respublikoje apskaičiuojamas sudedant visų darbo santykiais su Lietuvos Respublikoje veikiančiais tos įmonės padaliniais ar su Lietuvos Respublikoje buveinę turinčiomis Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėmis ir Lietuvos Respublikoje veikiančiais šių įmonių padaliniais susijusių asmenų skaičių. Ta pati taisyklė taikoma ir apskaičiuojant Lietuvos Respublikoje veikiančio Europos Bendrijos įmonės padalinio darbuotojų skaičių.

3. Apskaičiuojant darbuotojų skaičių šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nustatyta tvarka, imamas šio skaičiaus vidurkis per paskutiniuosius dvejus metus, skaičiuojant atitinkamai nuo šio Įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodyto pareiškimo gavimo arba nuo šio Įstatymo 12 straipsnyje nurodyto darbuotojų atstovų reikalavimo. Apskaičiuojant darbuotojų skaičių, neatsižvelgiama į jų darbo stažą toje įmonėje ar padalinyje ir į tai, ar darbuotojas dirba visą darbo dieną.

4. Apskaičiuojant darbuotojų Lietuvos Respublikoje skaičių, neįskaitomi darbuotojai, kuriems apskaičiavimo dieną yra atostogos vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai, taip pat atliekantys tikrąją krašto apsaugos tarnybą bei dirbę ar dirbantys pagal laikinąsias darbo sutartis.

5. Europos Bendrijos įmonės, jos padalinio, taip pat Europos Bendrijos įmonių grupės, jos įmonės ar padalinio darbuotojų skaičius kitoje valstybėje narėje apskaičiuojamas pagal tos kitos valstybės narės teisės aktus ir (ar) nusistovėjusią tvarką.

6. Bendras Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų valstybėse narėse skaičius gaunamas sudedant darbuotojų Lietuvos Respublikoje ir darbuotojų kiekvienoje kitoje valstybėje narėje skaičius.

ANTRASIS SKIRSNIS

DARBUOTOJŲ INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO PAGRINDAI

8 straipsnis. Darbuotojų informavimo ir konsultavimo prielaidos

1. Darbuotojų atstovai turi būti informuojami ir su jais turi būti konsultuojamasi visuose Europos Bendrijos įmonės padaliniuose, kurie veikia valstybėse narėse, taip pat visuose Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėse, kurių buveinė yra valstybių narių teritorijoje, jei tik nesusitariama dėl didesnės taikymo srities.

2. Darbuotojų atstovai turi būti informuojami ir su jais turi būti konsultuojamasi klausimais, kurie susiję su Europos Bendrijos įmone ar Europos Bendrijos įmonių grupe arba su mažiausiai dvejose valstybėse narėse veikiančiais Europos Bendrijos įmonės padaliniais ar su mažiausiai dviem Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėmis, turinčiomis buveines skirtingose valstybėse narėse.

3. Jei Europos Bendrijos įmonės arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra ne valstybėje narėje, pagal šį Įstatymą darbuotojų atstovai turi būti informuojami ir su jais turi būti konsultuojamasi tais klausimais, kurie susiję su visais Europos Bendrijos įmonės valstybėse narėse veikiančiais jos padaliniais ar su visomis valstybėse narėse buveines turinčiomis Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėmis arba su mažiausiai dvejose valstybėse narėse veikiančiais Europos Bendrijos įmonės padaliniais ar su mažiausiai dviem Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėmis, turinčiomis buveines skirtingose valstybėse narėse.

9 straipsnis. Darbuotojų informavimo ir konsultavimo įgyvendinimas

1. Europos Bendrijos įmonės, taip pat Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojams informuoti ir su jais konsultuoti šio Įstatymo nustatyta tvarka sudaroma Europos darbo taryba arba sukuriama kita darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarka.

2. Centrinė vadovybė privalo sudaryti sąlygas ir užtikrinti priemones, būtinas Europos darbo tarybai sudaryti arba kitai darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkai sukurti.

10 straipsnis. Bendradarbiavimo principai

1. Šiame Įstatyme reglamentuojamas centrinės vadovybės ar kito lygmens vadovybės ir darbuotojų atstovų bendradarbiavimas turi vykti laikantis šalių kooperacijos, lygiateisiškumo, geranoriškumo, pagarbos teisėtiems savitarpio interesams ir kitų socialinės partnerystės principų.

2. Centrinei vadovybei ar kito lygmens vadovybei draudžiama daryti įtaką darbuotojų atstovų veiklai.

11 straipsnis. Teisė į informaciją

1. Centrinė vadovybė ar kito lygmens vadovybė privalo laiku teikti informaciją Europos darbo tarybai, Europos darbo tarybos komitetui, taip pat specialiajam derybų komitetui ir atsakyti už šios informacijos teisingumą.

2. Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto nariai, taip pat specialiojo derybų komiteto nariai, pateikę centrinei vadovybei ar kito lygmens vadovybei rašytinį išsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) ar profesinės paslapties, turi teisę susipažinti su informacija, kuri yra laikoma komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, bet kuri būtina jų pareigoms atlikti.

3. Europos darbo tarybos, Europos darbo tarybos komiteto nariui, specialiojo derybų komiteto nariui, taip pat darbuotojų informavimo ir konsultavimo procedūrose dalyvaujančiam ekspertui bei vertėjui, neatsižvelgiant į jų buvimo vietą, draudžiama žinoma tapusią informaciją, kuri yra laikoma komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, atskleisti tretiesiems asmenims. Šis įpareigojimas lieka galioti ir nutrūkus darbuotojų atstovų įgaliojimams.

4. Centrinė vadovybė arba kito lygmens vadovybė gali raštu atsisakyti suteikti informaciją, kuri yra laikoma komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, jei tokia informacija dėl savo pobūdžio pagal objektyvius kriterijus pakenktų ar galėtų labai pakenkti įmonei arba jos veiklai.

5. Gavę raštišką atsisakymą, Europos darbo taryba, Europos darbo tarybos komitetas, specialusis derybų komitetas per vieną mėnesį gali kreiptis į teismą. Teismui nustačius, kad atsisakymas pateikti informaciją yra nepagrįstas, atsisakymą pateikusi

centrinė vadovybė ar kito lygmens vadovybė įpareigojama per protingą laikotarpį tokią informaciją suteikti.

6. Supažindinimą su valstybės, tarnybinėmis, profesinėmis paslaptimis ir atsakomybę už jų atskleidimą ar neteisėtą panaudojimą reglamentuoja specialūs įstatymai.

7. Jei darbuotojams informuoti ir konsultuoti nėra sudaryta Europos darbo taryba, bet yra nustatyta kita jų informavimo ir konsultavimo tvarka, darbuotojų atstovų teisė į informaciją įgyvendinama taikant šio straipsnio nuostatas.

12 straipsnis. Informacijos apie darbuotojus pateikimas

1. Centrinė vadovybė darbuotojų atstovų reikalavimu ne vėliau kaip per 30 dienų privalo pateikti informaciją apie Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės struktūrą ir šio Įstatymo 7 straipsnio nustatyta tvarka apskaičiuotus:

1) bendrą Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų valstybėse narėse skaičių;

2) darbuotojų skaičių kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje veikia Europos Bendrijos įmonės padalinys ar buveinę turi Europos Bendrijos įmonių grupės įmonė;

3) darbuotojų skaičių kiekviename valstybėje narėje veikiančiame Europos Bendrijos įmonės padalinyje ir (ar) kiekvienoje valstybėje narėje buveinę turinčioje Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėje.

2. Jei Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra ne Lietuvos Respublikoje, šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją per 60 dienų nuo reikalavimo gavimo Lietuvos Respublikoje veikiančio Europos Bendrijos įmonės padalinio vadovas ar Lietuvos Respublikoje buveinę turinčios Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės valdymo organas privalo pateikti atitinkamai padalinio ar įmonės darbuotojų atstovams.

3. Informacija darbuotojų atstovams pateikiama nemokamai ir raštu. Draudžiama atsisakyti pateikti informaciją motyvuojant tuo, kad Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės struktūra ar darbuotojų skaičius yra konfidenciali informacija, arba tuo, kad neturima duomenų apie darbuotojų skaičių kitose valstybėse narėse.

4. Centrinei vadovybei arba kito lygmens vadovybei atsisakius pateikti šiame straipsnyje nurodytą informaciją arba kilus ginčui dėl pateiktos informacijos teisingumo, darbuotojų atstovai per 30 dienų nuo informacijos gavimo ar termino, per kurį ši informacija turėjo būti pateikta, pasibaigimo gali kreiptis į teismą. Teismui nustačius, kad

atsisakymas pateikti informaciją yra nepagrįstas arba yra pateikta neteisinga informacija, atsisakymą pateikusi ar neteisingą informaciją suteikusi centrinė vadovybė ar kito lygmens vadovybė įpareigojama per protingą laikotarpį suteikti teisingą informaciją.

13 straipsnis. Darbuotojų atstovų teisių apsauga ir garantijos

1. Su Lietuvos Respublikoje veikiančiu Europos Bendrijos įmonės padaliniu ar su Lietuvos Respublikoje buveinę turinčia Europos Bendrijos įmonių grupės įmone darbo santykiais susijusiems Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto, specialiojo derybų komiteto nariams turi būti sudaromos sąlygos dalyvauti Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto, taip pat specialiojo derybų komiteto posėdžiuose ir bendruose posėdžiuose su centrine vadovybe ar kito lygmens vadovybe, taip pat derybose su centrine vadovybe, paliekant jiems darbo vietą ir vidutinį darbo užmokestį.

2. Su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis jų narystės Europos darbo taryboje ar specialiajame derybų komitete laikotarpiu darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio iniciatyva be juos skyrusio darbuotojų atstovo sutikimo. Jei šie asmenys buvo išrinkti darbuotojų susirinkime ar konferencijoje, sutikimą juos atleisti iš darbo turi teisę duoti Valstybinės darbo inspekcijos teritorinis skyrius. Tokiu atveju atleidimo iš darbo tvarkai *mutatis mutandis* taikomas Lietuvos Respublikos darbo kodekso 134 straipsnis.

3. Darbuotojų, kurie yra įtraukti į darbuotojų informavimo ir konsultavimo procedūras pagal kitą darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarką, teisių apsauga vykdoma ir garantijos taikomos, kaip numatyta toje tvarkoje. Bet kuriuo atveju jiems turi būti sudaromos sąlygos dalyvauti darbuotojų informavimo ir konsultavimo procedūrose, paliekant jiems darbo vietą ir vidutinį darbo užmokestį.

4. Europos darbo tarybos, specialiojo derybų komiteto nariams nuo jų paskyrimo (išrinkimo) į pareigas, taip pat darbuotojų atstovams, dalyvaujantiems informavimo ir konsultavimo procedūrose pagal kitą Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarką, taikoma teisių apsauga ir garantijos pagal tos valstybės narės, kurioje jie dirba, teisės aktus ir (ar) nusistovėjusią praktiką.

TREČIASIS SKIRSNIS

DERYBOS DĖL EUROPOS DARBO TARYBOS SUDARYMO AR KITOS DARBUOTOJŲ INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO TVARKOS SUKŪRIMO

14 straipsnis. Derybų iniciatyvos teisė

1. Teisę inicijuoti derybas dėl Europos darbo tarybos sudarymo ar kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos sukūrimo turi:

1) centrinė vadovybė arba

2) ne mažiau kaip 100 darbuotojų arba jų atstovai iš ne mažiau kaip dviejų padalinių ar įmonių, esančių ne mažiau kaip dviejose valstybėse narėse.

2. Darbuotojų ar jų atstovų teisė inicijuoti derybas įgyvendinama pateikiant centrinei vadovybei jų pasirašytą pareiškimą dėl specialiojo derybų komiteto sudarymo.

3. Apie savo iniciatyvą arba gautą šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pareiškimą centrinė vadovybė per 15 dienų turi raštu pranešti visiems valstybėse narėse esantiems Europos Bendrijos įmonės padaliniais ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonėms, taip pat Europos Bendrijos įmonės darbuotojų atstovams ar Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės darbuotojų atstovams.

4. Europos Bendrijos įmonės padalinio vadovas ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės valdymo organas privalo nedelsdamas informuoti padalinio ar įmonės darbuotojų atstovus apie centrinės vadovybės pranešimą.

15 straipsnis. Specialiojo derybų komiteto sudėtis

1. Deryboms su centrine vadovybe dėl Europos darbo tarybos sudarymo ar kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos sukūrimo turi būti sudaromas specialusis derybų komitetas.

2. Specialiojo derybų komiteto nariais tampa po vieną darbuotojų atstavą iš kiekvienos valstybės narės, kurioje veikia Europos Bendrijos įmonės padalinys arba buveinę turi Europos Bendrijos įmonių grupės įmonė.

3. Papildomai specialiojo derybų komiteto nariais tampa:

1) vienas darbuotojų atstovas iš Europos Bendrijos įmonės padalinio ar iš Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, kurioje darbuotojų skaičius sudaro bent ketvirtadalį bendro Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų valstybėse narėse skaičiaus;

2) du darbuotojų atstovai iš Europos Bendrijos įmonės padalinio ar iš Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, kurioje darbuotojų skaičius sudaro bent pusę bendro Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų valstybėse narėse skaičiaus;

3) trys darbuotojų atstovai iš Europos Bendrijos įmonės padalinio ar iš Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, kurioje darbuotojų skaičius sudaro bent tris ketvirtadalius bendro Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės darbuotojų valstybėse narėse skaičiaus.

16 straipsnis. Specialiojo derybų komiteto sudarymas

1. Jei Europos Bendrijos įmonės padalinys veikia Lietuvos Respublikoje arba Lietuvos Respublikoje yra Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės buveinė, specialiojo derybų komiteto narį iš Lietuvos Respublikos skiria atitinkamai tos įmonės padalinio ar tos įmonės darbuotojų atstovas. Jei Lietuvos Respublikoje veikia keli Europos Bendrijos įmonės padaliniai ar buveinę turi kelios Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, specialiojo derybų komiteto narį bendru sutarimu skiria tų padalinių ar įmonių darbuotojų atstovai. Tokia pat tvarka papildomai skiriami ar skiriami nauji specialiojo derybų komiteto nariai.

2. Jei Lietuvos Respublikoje veikiančio Europos Bendrijos įmonės padalinio arba Lietuvos Respublikoje buveinę turinčios Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojų atstovai per 30 dienų nuo šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje numatyto pranešimo gavimo nesusitaria dėl specialiojo derybų komiteto nario (narių) skyrimo, specialiojo derybų komiteto narys (nariai) renkamas (renkami) slaptu balsavimu visuotiniame darbuotojų kolektyvo susirinkime. Jį sušaukti gali bet kuris darbuotojų atstovas. Ta pati tvarka taikoma ir tuomet, jei tame padalinyje arba toje įmonėje nėra darbuotojų atstovų. Tokiu atveju sušaukti visuotinį darbuotojų kolektyvo susirinkimą privalo padalinio vadovas ar įmonės valdymo organas.

3. Jei Lietuvos Respublikoje veikia keli Europos Bendrijos įmonės padaliniai ar yra registruotos kelios Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, ir šių padalinių ar įmonių darbuotojų atstovai tarpusavyje per 30 dienų nuo šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje numatyto pranešimo gavimo nesusitarė dėl specialiojo derybų komiteto nario (narių) iš Lietuvos Respublikos skyrimo, toks narys (nariai) renkamas (renkami) slaptu balsavimu bendroje padalinių ar įmonių darbuotojų delegatų konferencijoje, kurioje kiekvienai dešimčiai darbuotojų atstovauja vienas delegatas. Tokią konferenciją turi sušaukti

atitinkamai padalinio ar įmonės, kurioje dirba didžiausias darbuotojų skaičius, apskaičiuotas šio Įstatymo nustatyta tvarka, vadovas ar valdymo organas.

4. Visuotiniam darbuotojų kolektyvo susirinkimui ir bendrajai padalinių ar įmonių darbuotojų delegatų konferencijai *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 62 straipsnio 5 dalies nuostatos.

5. Specialiojo derybų komiteto nariai nuo kitose valstybėse narėse veikiančių Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių ar kitose valstybėse narėse buveinę turinčių Europos Bendrijos įmonės padalinių yra skiriami ar renkami pagal tų valstybių narių teisę ir (ar) nusistovėjusią tvarką.

6. Specialiojo derybų komiteto nariai turi būti paskirti arba išrinkti per 60 dienų nuo šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodyto centrinės vadovybės pranešimo gavimo.

7. Specialiojo derybų komiteto sudarymą koordinuoja centrinė vadovybė. Kito lygmens vadovybė privalo suteikti techninę pagalbą organizuojant visuotinį darbuotojų kolektyvo susirinkimą ar darbuotojų delegatų konferenciją.

17 straipsnis. Pranešimas apie specialiojo derybų komiteto sudėtį

1. Apie paskirtus specialiojo derybų komiteto narius darbuotojų atstovai nedelsdami raštu turi pranešti Europos Bendrijos įmonės padalinio vadovui ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės valdymo organui, o šie nedelsdami turi pateikti centrinei vadovybei specialiojo derybų komiteto nario vardą, pavardę, padalinio ar įmonės, kurioje jis dirba, pavadinimą ir pareigas, adresą ryšiams. Tokia pati pareiga pranešti apie šio Įstatymo nustatyta tvarka išrinktą (išrinktus) specialiojo derybų komiteto narį (narius) tenka padalinio vadovui ar įmonės valdymo organui.

2. Apie specialiojo derybų komiteto nario paskyrimą pranešama pateikiant jį paskyrusio organo posėdžio protokolo išrašą arba darbuotojų atstovų bendro posėdžio protokolo išrašą, o apie išrinkimą pranešama pateikiant susirinkimo ar konferencijos protokolo ir dalyvių sąrašo kopijas.

3. Centrinė vadovybė, gavusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, apie specialiojo derybų komiteto sudėtį praneša visų valstybėse narėse veikiančių Europos Bendrijos įmonės padalinių vadovams ar valstybėse narėse buveines turinčių Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių valdymo organams. Pranešime turi būti nurodyta specialiojo derybų komiteto narių vardai, pavardės, padalinio ar įmonės, kurioje jie dirba, pavadinimai ir pareigos, adresai ryšiams.

4. Centrinė vadovybė ir Europos Bendrijos įmonės padalinių vadovai bei Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių valdymo organai šio straipsnio 3 dalyje nustatytą gautą informaciją nedelsdami pateikia įmonėje ar padalinyje veikiančioms darbuotojų atstovams.

18 straipsnis. Specialiojo derybų komiteto veiklos organizavimas

1. Specialusis derybų komitetas gali išsirinkti pirmininką ir sekretorių, pasitvirtinti darbo reglamentą.

2. Savo sprendimus, išskyrus šiame Įstatyme numatytas išimtis, specialusis derybų komitetas priima visų narių balsų dauguma.

19 straipsnis. Specialiojo derybų komiteto posėdžiai

1. Pirmąjį specialiojo derybų komiteto posėdį sušaukia centrinė vadovybė.

2. Specialusis derybų komitetas turi teisę rinktis į posėdžius prieš pradėdamas derybas su centrine vadovybe ir prieš kiekvieną derybų su centrine vadovybe posėdį. Toks specialiojo derybų komiteto posėdis negali trukti ilgiau kaip vieną dieną. Centrinei vadovybei sutikus, specialusis derybų komitetas gali posėdžiauti dažniau ir (ar) ilgiau.

3. Centrinė vadovybė privalo suteikti specialiojo derybų komiteto posėdžiams patalpas, darbo priemones, užtikrinti vertimą ir tinkamą posėdžio organizavimą.

4. Specialiojo derybų komiteto posėdžiai yra uždari, jei nenusprendžiama kitaip.

5. Specialiojo derybų komiteto posėdžiai protokoluojami. Posėdžio protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir komiteto įgaliotas narys.

20 straipsnis. Specialiojo derybų komiteto sudarymo ir veiklos išlaidos

1. Visos išlaidos, susijusios su specialiojo derybų komiteto sudarymu ir jo narių dalyvavimu komiteto posėdžiuose ar derybose su centrine vadovybe, padengiamos Europos Bendrijos įmonės arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės lėšomis. Šioms išlaidoms taip pat priskiriamos specialiojo derybų komiteto narių kelionės, sveikatos ir gyvybės draudimo, nakvynės ir pragyvenimo išlaidos. Tokių išlaidų dydį ir atlyginimo tvarką nustato Vyriausybė.

2. Jei specialusis derybų komitetas kviečiasi vieną ar kelis ekspertus, kaip numatyta šio Įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje, ir jei specialusis derybų komitetas ir centrinė vadovybė nesusitaria dėl didesnio apmokamų ekspertų skaičiaus, Europos Bendrijos įmonė arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančioji įmonė privalo atlyginti tik vieno eksperto darbo išlaidas.

3. Europos Bendrijos įmonei arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiajai įmonei per 30 dienų nepadengus specialiojo derybų komiteto nario kelionės, sveikatos ir gyvybės draudimo, nakvynės ir pragyvenimo išlaidų, šias išlaidas per 30 dienų privalo atlyginti tas Europos Bendrijos įmonės padalinys ar ta Europos Bendrijos įmonių grupės įmonė, su kuriuo ar su kuria darbo santykiais yra ar buvo susijęs išlaidas padengti pareikalavęs specialiojo derybų komiteto narys.

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai Europos Bendrijos įmonės, taip pat Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra ne Lietuvos Respublikoje, tačiau Lietuvos Respublikoje veikia Europos Bendrijos įmonės padalinys ar Lietuvos Respublikoje buveinę turi Europos Bendrijos įmonių grupės įmonė, su kuriuo ar su kuria darbo santykiais yra ar buvo susijęs specialiojo derybų komiteto narys. Padalinys ar įmonė, padengusi specialiojo derybų komiteto nario kelionės, sveikatos ir gyvybės draudimo, nakvynės ir pragyvenimo išlaidas, turi regresio teisę į Europos Bendrijos įmonę arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančiąją įmonę.

21 straipsnis. Specialiojo derybų komiteto kompetencija

1. Specialusis derybų komitetas turi teisę nuspręsti:

1) pradėti ar ne pradėti derybų su centrine vadovybe dėl Europos darbo tarybos sudarymo arba dėl kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos sukūrimo Europos Bendrijos įmonėje ar Europos Bendrijos įmonių grupėje;

2) nutraukti jau pradėtas derybas su centrine vadovybe.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti sprendimai priimami ne mažiau kaip dviem trečdaliais specialiojo derybų komiteto narių balsų dauguma. Apie priimtą sprendimą turi būti nedelsiant raštu pranešama centrinei vadovybei.

3. Priėmus sprendimą ne pradėti derybų ar jas nutraukti, naujas derybas dėl Europos darbo tarybos sudarymo ar kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos sukūrimo galima inicijuoti ne anksčiau kaip po dvejų metų, jei tik specialusis derybų komitetas su centrine vadovybe nesusitaria kitaip. Tokiu atveju šio Įstatymo nustatyta tvarka turi būti sudaromas naujos sudėties specialusis derybų komitetas.

22 straipsnis. Derybų pradžia

1. Centrinė vadovybė, gavusi specialiojo derybų komiteto pranešimą apie sprendimą pradėti derybas, per 30 dienų turi sušaukti pirmąjį specialiojo derybų komiteto ir centrinės vadovybės derybų posėdį.

2. Apie pirmojo derybų posėdžio sušaukimą ne vėliau kaip prieš 14 dienų turi būti raštu pranešta specialiojo derybų komiteto nariams ir Europos Bendrijos įmonės padalinių ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių, kuriose dirba specialiojo derybų komiteto nariai, atitinkamai vadovui ar valdymo organui.

3. Pranešime apie derybų posėdį turi būti nurodyta:

1) padalinys ar įmonė, kuriame ar kurioje dirba į derybų posėdį kviečiamas (kviečiami) specialiojo derybų komiteto narys (nariai);

2) į derybų posėdį kviečiamo (kviečiamų) specialiojo derybų komiteto nario (narių) vardas, pavardė ir pareigos;

3) derybų posėdžio data, laikas ir vieta;

4) derybų posėdžio darbotvarkė;

5) specialiojo derybų komiteto nario (narių) kelionės, sveikatos, gyvybės draudimo, nakvynės ir pragyvenimo išlaidų padengimo terminai ir tvarka.

23 straipsnis. Derybų posėdžių tvarka

1. Centrinė vadovybė ir specialusis derybų komitetas susitaria dėl derybų posėdžių vedimo tvarkos, derybų posėdžių vietos ir terminų, pranešimų apie posėdžius pateikimo terminų ir tvarkos, taip pat dėl pirmininkavimo ir sekretoriavimo posėdžiams tvarkos.

2. Derybų posėdžiai turi būti protokoluojami. Kiekvieno posėdžio protokolą pasirašo posėdžiui pirmininkavęs asmuo ir kitos derybų šalies įgaliotas atstovas.

3. Specialusis derybų komitetas gali kviesti ekspertus, pasirinkęs savo nuožiūra.

24 straipsnis. Derybų rezultatas

1. Derybos yra užbaigiamos, kai pasiekiamas susitarimas tarp specialiojo derybų komiteto ir centrinės vadovybės dėl Europos darbo tarybos sudarymo arba dėl kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos Europos Bendrijos įmonėje ar Europos Bendrijos įmonių grupėje sukūrimo.

2. Susitarime dėl Europos darbo tarybos sudarymo turi būti nustatyta:

1) Europos Bendrijos įmonės padaliniai ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, kuriems taikomas susitarimas;

2) Europos darbo tarybos sudėtis, kadencijos trukmė, narių skaičius ir pasiskirstymas skirtingose valstybėse narėse, taip pat Europos darbo tarybos sudėtis, narių skaičiaus ir pasiskirstymo skirtingose valstybėse narėse pakeitimo taisyklės, žymiai pasikeitus darbuotojų valstybėse narėse skaičiui;

3) Europos darbo tarybos funkcijos, jos informavimo ir konsultavimosi su ja tvarka;

4) Europos darbo tarybos posėdžių vieta, periodiškumas ir trukmė;

5) Europos darbo tarybos veiklai skiriamos lėšos, suteikiamas turtas ir paslaugos;

6) susitarimo galiojimo terminas ir susitarimo pakeitimo tvarka.

3. Susitarime dėl Europos darbo tarybos sudarymo gali būti reglamentuoti narystės Europos darbo taryboje pradžios ir pabaigos bei kiti klausimai, taip pat narių skyrimo ir atšaukimo sąlygos ir tvarka.

4. Susitarime dėl kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos sukūrimo turi būti nustatyta:

1) Europos Bendrijos įmonės padaliniai ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, kuriems taikomas susitarimas;

2) informacijos, turinčios ypač didelės įtakos darbuotojų interesams, pateikimo darbuotojų atstovams tvarka ir terminai;

3) darbuotojų atstovų teisės susitikti, siekiant aptarti jiems pateiktą informaciją, įgyvendinimo tvarka;

4) darbuotojų atstovų nuomonės ir pasiūlymų pateikimo tvarka centrinei vadovybei ar kito lygmens vadovybei;

5) darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkai įgyvendinti skiriamos lėšos, suteikiamas turtas, paslaugos;

6) susitarimo galiojimo terminas ir susitarimo pakeitimo tvarka.

5. Derybose tarp specialiojo derybų komiteto ir centrinės vadovybės taip pat gali būti susitariama, kad Europos darbo taryba yra sudaroma ir veikia pagal šio Įstatymo ketvirtojo skirsnio nuostatas, taip pat kad sudaromos kelios Europos darbo tarybos.

6. Susitarimas turi būti įformintas raštu ir pasirašytas bent dviejų centrinės vadovybės įgaliotų asmenų ir specialiojo derybų komiteto įgaliotų narių.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

EUROPOS DARBO TARYBA (PAGAL ĮSTATYMĄ)

25 straipsnis. Europos darbo tarybos sudarymo prielaidos

Šio skirsnio nustatyta tvarka Europos darbo taryba turi būti sudaroma, kai:

- 1) derybose tarp specialiojo derybų komiteto ir centrinės vadovybės susitariama, kad Europos darbo taryba yra sudaroma ir veikia pagal šio skirsnio nuostatas;
- 2) gavusi šio Įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą pareiškimą, centrinė vadovybė šešis mėnesius nepradeda derybų dėl Europos darbo tarybos sudarymo ar kitos darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarkos sukūrimo;
- 3) per trejus metus nuo šio Įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodyto pareiškimo gavimo nepasiekiamas šio Įstatymo 24 straipsnyje nurodytas susitarimas.

26 straipsnis. Europos darbo tarybos sudarymas

1. Europos darbo taryboje turi būti ne mažiau kaip trys ir ne daugiau kaip trisdešimt narių.
2. Europos darbo taryba turi būti sudaryta per 60 dienų nuo šio Įstatymo 25 straipsnyje 2 ar 3 punktuose nurodyto termino pasibaigimo.
3. Europos darbo tarybos sudėčiai ir sudarymui *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 15 ir 16 straipsnių nuostatos.

27 straipsnis. Narystės Europos darbo taryboje pradžia ir pabaiga

1. Lietuvos Respublikoje veikiančio Europos Bendrijos įmonės padalinio arba buveinę turinčios Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojas laikomas Europos darbo tarybos nariu nuo jo paskyrimo ar išrinkimo dienos.
2. Narystė Europos darbo taryboje pasibaigia:
  - 1) nariui mirus;
  - 2) nutrūkus darbo santykiams;
  - 3) nariui atsistatydinus;
  - 4) pasibaigus Europos darbo tarybos kadencijai;
  - 5) kai narį paskyręs darbuotojų atstovas (darbuotojų atstovai) jį atšaukia.
3. Kai pasibaigia šio straipsnio 1 dalyje nurodyto Europos darbo tarybos nario narystė, šio Įstatymo nustatyta tvarka per 30 dienų turi būti skiriamas ar renkamas naujas narys. Jis skiriamas ar renkamas tik iki Europos darbo tarybos kadencijos pabaigos.

4. Europos darbo tarybos nario, paskirto ar išrinkto kitose valstybėse narėse, pakeitimas kitu nariu iki Europos darbo tarybos kadencijos pabaigos reglamentuojamas pagal tos valstybės narės teisės aktus ir (ar) nusistovėjusią tvarką.

28 straipsnis. Pranešimas apie Europos darbo tarybos sudėtį

1. Darbuotojų atstovas (darbuotojų atstovai), paskyręs (paskyrę) Europos darbo tarybos narį (narius), apie tai raštu praneša Europos Bendrijos įmonės padalinio vadovui ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės valdymo organui, o šie nedelsdami praneša centrinei vadovybei Europos darbo tarybos nario vardą, pavardę, padalinio ar įmonės, kuriame ar kurioje jis dirba, pavadinimą ir jo pareigas, adresą ryšiams. Tokia pati prievolė pranešti centrinei vadovybei apie išrinktą (išrinktus) Europos darbo tarybos narį (narius) tenka visuotinį darbuotojų kolektyvo susirinkimą ar bendrąją įmonės padalinių ar įmonių darbuotojų delegatų konferenciją, kur buvo renkamas (renkami) narys (nariai), sušaukusiam įmonės padalinio vadovui ar įmonės valdymo organui.

2. Apie Europos darbo tarybos nario paskyrimą turi būti pranešama pateikiant darbuotojų atstovo kompetentingos institucijos posėdžio protokolo išrašą arba darbuotojų atstovų bendro posėdžio protokolo išrašą, o apie išrinkimą pranešama pateikiant susirinkimo ar konferencijos protokolo ir dalyvių sąrašo kopijas.

3. Centrinė vadovybė, gavusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, Europos darbo tarybos sudėtį raštu praneša visų valstybėse narėse veikiančių Europos Bendrijos įmonės padalinių vadovams ar buveines turinčių Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių valdymo organams. Pranešime turi būti nurodyta Europos darbo tarybos narių vardai, pavardės, padalinio ar įmonės, kurioje jie dirba, pavadinimai ir jų pareigos, adresai ryšiams.

4. Centrinė vadovybė ir gavę šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pranešimą Europos Bendrijos įmonės padalinių vadovai bei Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių valdymo organai pranešime esančią informaciją nedelsdami pateikia įmonėje ar padalinyje veikiantiems darbuotojų atstovams.

29 straipsnis. Europos darbo tarybos kadencija

Europos darbo tarybos kadencija – ketveri metai. Kadencija pradedama skaičiuoti Europos darbo tarybai susirinkus į pirmąjį posėdį.

30 straipsnis. Europos darbo tarybos veiklos organizavimas

1. Savo pirmajame posėdyje Europos darbo taryba visų narių balsų dauguma išsirenka Europos darbo tarybos pirmininką ir jo pavaduotoją, patvirtina Europos darbo tarybos darbo reglamentą.

2. Europos darbo tarybos pirmininkas (kai jis negali atlikti šių pareigų – pirmininko pavaduotojas):

1) pirmininkauja Europos darbo tarybos posėdžiams;

2) Europos darbo tarybos darbo reglamento nustatyta tvarka atstovauja Europos darbo tarybai santykiuose su centrine vadovybe;

3) organizuoja Europos darbo tarybos dokumentų saugojimą ir tvarkymą;

4) atlieka kitas Europos darbo tarybos sprendimu jam pavestas, taip pat Europos darbo tarybos darbo reglamente nustatytas funkcijas.

3. Jei Europos darbo taryboje yra daugiau kaip vienuolika narių, gali būti išrenkamas trijų narių Europos darbo tarybos komitetas, kuris atsako už Europos darbo tarybos funkcijų atlikimą tarp Europos darbo tarybos posėdžių. Europos darbo tarybos komiteto nariai turi būti iš skirtingų valstybių narių, o Europos darbo tarybos pirmininkas *ex officio* yra Europos darbo tarybos komiteto pirmininkas.

4. Savo sprendimus Europos darbo taryba priima visų narių balsų dauguma.

31 straipsnis. Europos darbo tarybos ir Europos darbo tarybos komiteto posėdžiai

1. Pirmąjį ir eilinius Europos darbo tarybos posėdžius sušaukia centrinė vadovybė.

2. Eilinis Europos darbo tarybos posėdis turi įvykti kasmet prieš prasidedant bendrajam posėdžiui su centrine vadovybe. Bendrojo posėdžio darbotvarkėje numatoma svarstyti šio Įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje nurodytą ataskaitą.

3. Europos darbo tarybos komitetas (jei tokio komiteto nėra – Europos darbo taryba) šio Įstatymo 35 straipsnyje nustatytais atvejais taip pat turi teisę susirinkti į neeilinius posėdžius. Suderinęs posėdžio vietą ir laiką su centrine vadovybe, Europos darbo tarybos pirmininkas raštu kreipiasi į centrinę vadovybę prašydamas sušaukti tokį posėdį. Apie būsimą posėdžio vietą ir laiką centrinė vadovybė ne vėliau kaip prieš 14 dienų praneša Europos darbo tarybos arba Europos darbo tarybos komiteto nariams, taip pat Europos Bendrijos įmonės, jos padalinio ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės, kuriame ar kurioje dirba Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto narys, atitinkamai vadovui ar valdymo organui.

4. Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto posėdis negali trukti ilgiau kaip vieną dieną. Centrinei vadovybei sutikus, Europos darbo taryba ar Europos darbo tarybos komitetas gali posėdžiauti dažniau ir (ar) ilgiau.

5. Centrinė vadovybė privalo suteikti Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto posėdžiams patalpas, darbo priemones, užtikrinti vertimą ir tinkamą posėdžių organizavimą.

6. Europos darbo tarybos arba Europos darbo tarybos komiteto posėdžiai yra uždari, jei nenusprendžiama kitaip.

7. Europos darbo tarybos arba Europos darbo tarybos komiteto posėdžiai protokoluojami. Posėdžio protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir tarybos ar komiteto įgaliotas narys.

32 straipsnis. Ekspertų dalyvavimas

Europos darbo taryba arba Europos darbo tarybos komitetas gali kviešti ekspertus, pasirinkęs savo nuožiūra.

33 straipsnis. Europos darbo tarybos sudarymo ir veiklos išlaidos

1. Europos darbo tarybos sudarymo ir Europos darbo tarybos ar Europos darbo tarybos komiteto narių dalyvavimo tarybos ar komiteto posėdžiuose, taip pat bendruose posėdžiuose su centrine vadovybe ar šio Įstatymo 35 straipsnyje nurodytuose posėdžiuose su kito lygmens vadovybe, išlaidoms padengti *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 20 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių nuostatos.

2. Jei Europos darbo taryba kviečiasi vieną ar kelis ekspertus ir jei Europos darbo taryba ir centrinė vadovybė nesusitaria dėl didesnio apmokamų ekspertų skaičiaus, Europos Bendrijos įmonė arba Europos Bendrijos įmonių grupės kontroliuojančioji įmonė privalo atlyginti tik vieno eksperto darbo išlaidas.

34 straipsnis. Reguliarusis informavimas ir konsultavimas

1. Pasibaigus kalendoriniams metams, centrinė vadovybė per tris mėnesius turi parengti ir pateikti Europos darbo tarybai metų ataskaitą apie Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės ekonominę būklę ir perspektyvas.

2. Metų ataskaitoje turi būti pateikta bent jau informacija apie Europos Bendrijos įmonės ar Europos Bendrijos įmonių grupės:

1) struktūrą;

- 2) ekonominę ir finansinę padėtį;
- 3) galimus veiklos pokyčius, įskaitant prekybos, gamybos, paslaugų masto pasikeitimus ir perspektyvas;
- 4) darbuotojų skaičių, pateikiant ir šio skaičiaus pasikeitimo priežasčių analizę;
- 5) situaciją užimtumo srityje ir jos plėtros perspektyvas;
- 6) vykdomas ir numatomas vykdyti investicines programas;
- 7) pagrindinius organizacinius pasikeitimus;
- 8) naujų darbo metodų ir gamybos technologijų diegimą;
- 9) numatomus įmonės, gamybos ar verslo perkėlimus į kitą vietą;
- 10) įmonių pabaigą, pertvarkymą, pirkimą ar pardavimą, taip pat įmonių padalinių ar jų esminių dalių veiklos nutraukimą ar naujų padalinių steigimą;
- 11) grupės darbuotojų atleidimus iš darbo ir numatomas naudoti priemonės šių atleidimų padariniams sušvelninti.

3. Metų ataskaita aptariama bendrajame Europos darbo tarybos ir centrinės vadovybės posėdyje. Posėdis turi įvykti ne anksčiau kaip praėjus 30 dienų nuo ataskaitos pateikimo Europos darbo tarybai. Bendrasis Europos darbo tarybos ir centrinės vadovybės posėdis turi būti protokoluojamas. Posėdžio protokolą pasirašo Europos darbo tarybos ir centrinės administracijos įgalioti asmenys.

4. Metų ataskaitą kartu su bendrojo Europos darbo tarybos ir centrinės vadovybės posėdžio protokolu centrinė vadovybė per 30 dienų privalo pateikti kito lygmens vadovybei.

35 straipsnis. Informavimas ir konsultavimas esant ypatingoms aplinkybėms

1. Apie ypatingų aplinkybių atsiradimą turi būti nedelsiant raštu pranešama Europos darbo tarybos komitetui, o jei toks nesudarytas – Europos darbo tarybai. Ypatingomis aplinkybėmis yra laikomos aplinkybės, turinčios didelės įtakos Europos Bendrijos įmonės, jos padalinio ar Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojų interesams, o ypač įmonės, gamybos ar verslo perkėlimas į kitą vietą, padalinio arba įmonės veiklos nutraukimas, grupės darbuotojų atleidimas iš darbo. Pareiga pranešti tenka centrinei vadovybei arba kito lygmens vadovybei, kuri turi teisę priimti savarankiškus sprendimus dėl ypatingų aplinkybių.

2. Europos darbo tarybos komitetas arba Europos darbo taryba, gavusi šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, gali kreiptis į centrinę vadovybę ar kito lygmens vadovybę, prašydama nedelsiant sukviesti bendrąjį Europos darbo tarybos komiteto

(Europos darbo tarybos) ir centrinės vadovybės ar kito lygmens vadovybės posėdį. Tokio posėdžio metu turi būti konsultuojamasi dėl darbuotojų interesų gynimo ar neigiamų socialinių ir ekonominių pasekmių darbuotojams švelninimo priemonių.

3. Jei informavimo ir konsultavimo procedūrose dalyvauja Europos darbo tarybos komitetas, į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą posėdį centrinė vadovybė ar kito lygmens vadovybė privalo pakviesti ir Europos darbo tarybos narius, kuriuos paskyrė ar išrinko tų Europos Bendrijos įmonės padalinių arba tų Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių, kurios tiesiogiai susijusios su minėtomis aplinkybėmis, darbuotojai ar jų atstovai.

4. Apie bendrajame centrinės vadovybės ar kito lygmens vadovybės ir Europos darbo tarybos komiteto posėdyje svarstytus klausimus ir priimtus sprendimus Europos darbo tarybos komitetas turi nedelsdamas informuoti visus Europos darbo tarybos narius, o šie – Europos Bendrijos įmonės padalinio, Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojų atstovus. Ta pati taisyklė taikoma ir tuo atveju, jei informavimo ir konsultavimo procedūrose dalyvavo Europos darbo taryba.

36 straipsnis. Darbuotojų atstovų informavimas

1. Europos darbo taryba, Europos darbo tarybos komitetas apie savo veiklą ir informavimo bei konsultavimo rezultatus ne rečiau kaip kartą per metus turi informuoti Europos Bendrijos įmonės padalinių arba Europos Bendrijos įmonių grupės įmonių darbuotojų atstovus, o jei tokių nėra – darbuotojus.

2. Europos darbo taryba gali įpareigoti savo narį šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją pateikti tam tikros Europos Bendrijos įmonės padalinio arba Europos Bendrijos įmonių grupės įmonės darbuotojų atstovams ar tiesiogiai darbuotojams valstybėje narėje.

37 straipsnis. Europos darbo tarybos veiklos pabaiga

1. Savo funkcijas Europos darbo taryba atlieka iki kadencijos pabaigos, išskyrus šiame straipsnyje numatytas išimtis.

2. Ne vėliau kaip likus šešiams mėnesiams iki Europos darbo tarybos kadencijos pabaigos, Europos darbo taryba narių balsų dauguma gali nuspręsti pradėti derybas su centrine vadovybe, kurių metu gali būti pasiektas šio Įstatymo 24 straipsnyje numatytas susitarimas. Tokiu atveju Europos darbo taryba įgyja visas specialiojo derybų komiteto teises ir pareigas, o jos kadencija pratęsiama derybų su centrine vadovybe laikotarpiui.

3. Jei centrinė vadovybė per šešis mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto Europos darbo tarybos sprendimo pranešimo gavimo nepradeda derybų arba per trejus metus nuo šio pranešimo gavimo nepasiekia susitarimo, šio skirsnio nustatyta tvarka turi būti sudaroma nauja Europos darbo taryba.

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38 straipsnis. Atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus

Pažeidę šį Įstatymą asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

39 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas, išskyrus 40 straipsnį, įsigalioja Lietuvos Respublikai tapus Europos Sąjungos nare.

40 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė iki 2004 m. gegužės 1 d.:

1) parengia ir pateikia Seimui Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymo įstatymo projektą, kuriame būtų numatyta administracinė atsakomybė už Europos darbo tarybų įstatymo nuostatų pažeidimus;

2) parengia teisės aktų projektus, reglamentuojančius Europos darbo tarybos, specialiojo derybų komiteto sudarymo ir veiklos išlaidų, taip pat išlaidų, susidariusių vykdant darbuotojų informavimo ir konsultavimo procedūras pagal kitą darbuotojų informavimo ir konsultavimo tvarką, priskyrimą sąnaudoms;

3) nustato Europos darbo tarybos ir specialiojo derybų komiteto narių kelionės, sveikatos ir gyvybės draudimo, nakvynės ir pragyvenimo išlaidų leistinus dydžius ir šių išlaidų atlyginimo tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1994 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva Nr. 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimo tvarkos nustatymo.

2. 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva Nr. 97/74/EB, išplečianti 1994 m. Direktyvos 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimo tvarkos nustatymo taikymą Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.